

Svensk flickscouthistoria: berättelse och länkar

Den här texten är en förkortad version av Wikipediaartikeln om Sveriges Flickors Scoutförbund. Hela artikeln hittar du här:

https://sv.wikipedia.org/wiki/Sveriges_scoutf%C3%B6rbund

Ganska snart efter år 1909 då de första pojkscoutkåren uppstod i Sverige började man prata om flickscouting.

1910 tyckte många kvinnliga debattörer att även flickor måste få njuta av naturen, samt att samhället borde ha lika stor nytta av kloka, starka, hurtiga och goda kvinnor som av de män som pojkscoutrörelsen fostrade (Elin Wägner).

Flickscouting i Sverige startade på Wallinska skolan, som var en privat flickskola i Stockholm. Intresserade elever på skolan bjöd in pojkscoutledare som föreläsare.

Wallinska skolans byggnad vid Tegnérslunden i Stockholm

Esther, Signe och Emmy: Sveriges första flickscoutledare

Några av skolans elever (Gerda Blomberg, Elin Fris och Signe Geijer) lyckades övertala tre av sina lärare (Esther Laurell, Signe Hammarsten och Emmy Grén-Broberg) att bli deras scoutledare. I november 1911 grundades den "Wallinska skolans scoutförening". Och sedan bildades det snabbt fler flickscoutkårer i Sverige.

1912 hade Girl Guide Association startats av Robert Baden-Powells syster Agnes, och samma år besökte några svenska ledare England. Efter denna resa bildades "Sveriges Flickors Scoutförbund" (SFS) vid ett möte den 26 mars 1913 i Stockholm där flickscouter från flera flickscoutkårer deltog.

På det sätt som pojkscouterna då tränades var de ofta tveksamma till flickscoutrörelsen. Det var aldrig tal om att skapa en gemensam scoutverksamhet för flickor och pojkar.

Sveriges Flickors Scoutförbunds första logga från 1913

Inspirerad av ett av fönstren i Wallinska skolans aula

En självständig svensk flickscoutrörelse växte fram. Kvinnors rättigheter ökade och kvinnors utrymme växte i samhället och kvinnlig rösträtt kom 1921.

Åstorps flickscoutkår övar semaforering 1915

Många ville stämpla scoutverksamhet med friluftsliv och äventyr på programmet som lite okvinnlig, så den kvinnliga scoutdräkten blev viktig. Långa kjolar var obligatoriskt. Men så snart flickscouterna var själva så klädde de om sig i byxor och mer praktiska kläder. SFS första scoutprogram beskrev verksamheten som träning i vad som då ansågs som typiskt kvinnliga egenskaper, något som snart skulle ändras med större fokus på friluftsliv.

Verksamhetens syfte uttrycktes i scoutlagens tio punkter:

1. En scoutflicka talar alltid sanning och sviker aldrig sitt ord.
2. En scoutflicka besinnar alltid sin plikt mot Gud och fosterlandet.
3. En scoutflicka lyder villigt sina föräldrar, lärare och förmän.
4. En scoutflicka är vänlig, uppmärksam och hövisk, samt hjälper andra, särskilt de svaga
5. En scoutflicka är god kamrat och vän med varje annan scoutflicka.
6. En scoutflicka är djurvän.
7. En scoutflicka är rask och samvetsgrann i sitt arbete samt vid gott humör, även om hon har svårigheter att övervinna.
8. En scoutflickas levnadssätt är enkelt och rent, hennes uppträdande flärdfritt, hennes dräkt enkel.
9. En scoutflicka är sparsam för att kunna reda sig själv och hjälpa andra.
10. En scoutflicka gör sin plikt utan tanke på belöning.

Flickscoutrörelsen växte från cirka 2 000 medlemmar år 1925, till över 8 000 i mitten av 30-talet, och till 21 500 år 1945. Medlemsökningen i sig genererade ökad synlighet i samhället och under andra världskriget var flickscouterna mycket väl sedda som ersättare på bondgårdar när bönder kallades till militärtjänst, och bemannade bland annat vissa luftbevakningsstationer under 1941.

Flickscout bemannar luftbevakningsstation någonstans i Sverige under andra världskriget

Sveriges Flickors Scoutförbunds nya logga med WAGGGS treklöver 1932

Efter det att flickornas världsscoutförbund, WAGGGS, hade bildats 1928 ställde Sverige upp som värd för den nionde världskonferensen 1936. Då hade den internationella flickscoutrörelsens symbol "treklöver" skapats och användes av SFS.

Under 1950-talet inleddes diskussioner om samverkan med pojkscoutförbundet Sveriges Scoutförbund, och 1960 slogs de båda förbunden samman i det nya, gemensamma Svenska Scoutförbundet efter 1960. Flickscouterna bidrog starkt till Scouternas samhällsengagemang.

Mer material om svensk flickscouthistoria hittar du här:

- Wikipediaartikeln igen:
https://sv.wikipedia.org/wiki/Sveriges_scoutf%C3%B6rbund
- Film om svensk flickscoutings start:
<https://youtu.be/uelEqYorfM?si=SYo8A37ak3A1ICTv>
- Spellista med Scoutarkivets gamla filmer om svensk flickscouting:
https://youtube.com/playlist?list=PLUEn-YMw8bhpmDldJd9kEv5tTm10_WZ4J&si=asvXX8yHxTKVAC0h
- Sveriges Flickors Scoutförbund första instruktionsbok från 1924 finns här:
https://sv.wikisource.org/wiki/Index:Instruktionsbok_f%C3%B6r_Sveriges_Flickscouter_1924.pdf
- Nyhetsreportage från Sveriges Flickors Scoutförbunds förbundsläger på Tromtö i Blekinge 1954 börjar 10:49 in i denna film:
<https://www.filmarkivet.se/movies/veckorevy-1954-09-20/>